

That his calves are thin

דקטיני שקיה -

Overview

The ¹חרזא דקטיני שקיה are חולדות הסנאים stated that according to some גמרא. Our תוספות discusses these terms. concludes that שרצא is דמתתאי שקיה.

פירוש² שוקיו דקין ולהכי נקרא חרצא³ שהחרצין ניכר בין השוקים מתוך שהן דקים -

The explanation of קטיני שקיה is that his calves are thin and therefore he is called חרצא, for the spaces between the calves are discernable (there is ample space between the legs) since the legs are thin -

ונראין גבוהים⁴ ומשום הכי תנן בפרק א' דאהלות⁵ -

And they also appear tall, so therefore the משנה taught in the (first פרק of מסכת - [פ"ח דכלאים מ"ה] (אהלות) regarding -

חולדות הסנאים⁶ רבי יוסי אומר בית שמאי מטמא כזית במשא וכעדשה במגע⁷ -

חולדות הסנאים of כזית one who carries a מטמא is ב"ש says that ר"י; חולדות הסנאים - חולדות הסנאים size of lentil touches a or one who -

דמתוך שרגליה גבוהים ודקים מספקא להן שמא לאו היינו חולדה דקרא ויש לה תורת נבילה -
For since her legs are high and thin,⁸ the ב"ש are unsure, perhaps it is not the נבילה¹⁰ of the פסוק, and it has the status of a⁹ חולדה

או שמא היינו היא ויש לה תורת שרץ¹¹ -

Or perhaps this חולדה of the פסוק, and it has the status of a שרץ -

¹²responds to an anticipated difficulty: תוספות

והאי דמסיים ומאי שרצא דמתתאי שקיה -

And this which the גמרא concludes, 'and what is a שרצא; that its calves are short' -

הכי קאמר ומאי שרצא חולדה דכתיב בקרא שאין ספק -

¹ See footnote # 3.

² The term פירוש means that קטיני cannot mean short (but rather thin), for מתתאי שקיה means short as תוספות points out later, at the very end of תוספות.

³ It is possible that תוספות is 'חרצא' גורס, instead of חרזא, see marginal note in the גמרא.

⁴ Objects that are thin have a tendency to look taller.

⁵ See marginal note that this is amended to read, (instead on דאהלות) פ"ח דכלאים מ"ה.

⁶ The חולדות הסנאים is the חרזא/שרצא דקטיני שקיה, which we are discussing.

⁷ A נבילה is (even) by carrying it; however a שרץ is מטמא only by touching it, but it requires only a כעדשה.

⁸ A שרץ is usually a crawly creeping animal, but this one has long legs.

⁹ A חולדה (or a חולד) is one of the 8 שרצים mentioned in יא, כט-ל.

¹⁰ Therefore it is (מספק) במשא בכזית even מטמא.

¹¹ Therefore it is (מספק) במגע בכעדשה.

¹² Why is the גמרא asking שרצא ומאי; why is it so important (see following footnote # 13)

This is what the גמרא means to say; ‘and what is the שרצא meaning the חולדה which is undoubtedly written in the פסוק’,¹³ it is that שרצא -

דמתתאי שקיה שהיתה רגליה קצרות ושורצת על הארץ וכן נראה לרבינו תם:

That מתתאי שקיה, meaning that its legs are short and she crawls on the ground, and the ר"ת agrees with this interpretation.

Summary

שקיה קטיני means thin legs (and these are שרץ), and מתתאי שקיה means short legs (and is a שרץ).

Thinking it over

Why does the גמרא ask here,¹⁴ what is the שרצא which is written in the פסוק; what relevance does it have to our סוגיא?¹⁵

¹³ See ‘Thinking it over’.

¹⁴ See footnote # 13.

¹⁵ See גהלת משה.